

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LX. — Izdan in razposlan dne 24. junija 1903.

Vsebina: (Št. 129 in 130.) 129. Dopustilnica za lokalno železnico od postaje Polna-Stecken do mesta Polna. — 130. Razglas o ustanovitvi davčnega urada za mesto Černovce.

129.

Dopustilnica z dne 13. junija 1903. l.

za lokalno železnico od postaje Polna-Stecken do mesta Polna.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministri posestniku Rudolfu Sadilu, županu mesta Polne, po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravnimi tirom napraviti od postaje Polna-Stecken na c. kr. priv. avstr. severozapadni železnici do mesta Polne.

§. 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesionar v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omejene ugodnosti.

§. 2.

Koncesionar je dolžen, gradnjo dopuščene železnice dokončati najdalje v dveh letih, računaje od

današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držal gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dá koncesionar na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se dodeljuje koncesionarju pravica razlastitve po določenih doličnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarju tudi zastran tistih dovlacnic, ki se morda naredé, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministru za železnice, in pa po semkaj merečih zakonih

in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbes in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§. 5.

Koncesionarju se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredi delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarja.

Koncesionarju se priznava pravica, da do zneska, ki ga določi državna uprava, izda prednostne delnice, ki uživajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših let, se ne sme odmerjati z več nego s štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil ter za dotacijo glavnične reserve, katero določi državna uprava, in se izkažejo, kakor gre, prištevti interkalarni obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakoršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dolični stroški prišteti k napravni glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtazu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 6.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in črno vojsko obéh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožnike, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in prigledne zборе.

Koncesionar je dolžen, da pristopi k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje da pristopi k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakikrat veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, in pa vsakikrat veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó še-le po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavnost tedaj, kadar se mu priznanijo uradoma.

Te dolžnosti ima koncesionar samo v toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj te proge in na olajšila, dodeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesionar je dolžen, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo

znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9., lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računa se od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v §. 2 ustanovljene o dovrstitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 9.

Koncesionar nima pravice, prepuščati obrat dopuščene železnice tretjim osebam, razen v primeru izrečnega dovolila od strani državne uprave.

Državni upravi se pridržuje pravica, prevzeti obrat dopuščene železnice in ga potem voditi v še ostali dopustilni dobi za račun koncesionarja, zlasti če bi dobila direktno stično zvezo s kako železnico, ki jo vsak čas obratuje država.

V tem primeru mora koncesionar državni upravi povrniti stroške ki so resnično nastali vsled obratovanja, eventualno jih je poprečno določiti.

Sicer je načine, kako je voditi ta obrat, uravnati z obratno pogodbo, katero je skleniti s koncesionarjem.

§. 10.

Koncesionar ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakokrat dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljani železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat odana, odkupiti vsak čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če bi se železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v §. 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami ter drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke teh čistih donoskov.

3. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarju kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Ako bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavku 2, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za pogojeno obrestovanje in razdolžbo v nabavo novcev v željni banki kraljevine Češke s poroštvom te kraljevine vzprejetega hipoteknega zajma, in pa za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delnične glavnice ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država sama izplačuje namesto koncesionarja spredaj navedeni hipotekni zajem dotlej, da bo povsem poplačan, v dogovorjenih rokih dospelosti ter plača spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarju rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

5. Državi se pridržuje pravica, da sme kadar koli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarju, plačati glavnico, ki je enaka znesku

glavnične, diskontovane vrednosti tega plačila, računaje obresti od obresti, po štiri od sto na leto — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavka 2 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

6. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 5, brez daljše odplate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki z odobrilo državne uprave vzprejetih зайmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi premičnimi in nepremičnimi rečmi, všteti vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarja, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v kolikor niso bile že določile primerno uporabljene z odobrilo državne uprave.

7. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi :

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v založbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave odkupne cene (št. 1 do 5), ki jo je ovedeti začasno s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

8. Državni upravi se pridržuje pravica, vročivši odkupno izjavo postaviti hkratu posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obremenba nepremičnih movinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi,

potrebuje od časa odkupne izjave počenši pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravičnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

9. Koncesionar je dolžen poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionar ne izpolnil te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarja in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potem-takem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolge.

10. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 7) vkupi državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionar je dolžen, državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njegove strani.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, všteti vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarja, in postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve v obsegu, povedanem v §. 11, odstavku 6.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§. 11), obdrži koncesionar last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja in pa kar bi imel po obračunih terjati, potem tud last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pri

dobljenih iz lastne imovine, katera si je koncesijonar sezidal ali pridobil sam po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških koncesijonarja, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikor se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v velike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi takoj odločilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§. 14.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprednjega sva-

rila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Witteck s. r.

130.

Razglas finančnega ministrstva z dne 20. junija 1903. l.

o ustanovitvi davčnega urada za mesto Černovce.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je blagovolilo z Najvišjim sklepom z dne 24. aprila 1903. l. najmilostljiveje dovoliti ustanovitev davčnega urada za mesto Černovce.

Ta urad, ki naj ima naslov „c. kr. davčni urad za mesto Černovce“, začne 1. dne julija 1903. l. svoje uradno poslovanje in njegovo področje se razteza na ozemlje mesta Černovce s predmestji vred in v tem ozemlju na vsa opravila, ki gredo davčnim uradom, izvzemši sodne depozite in opravila puncevališča, ki ostanejo slej kakor prej na že obstoječem glavnem davčnem in sodnem depozitnem uradu v Černovcih.

Böhm s. r.

